

Prof. dr. sc. Radovan Despot

(14. listopada 1955 – 24. travnja 2012)

Prof. dr. sc. Radovan Despot rođen je u Zagrebu, gdje je živio i školovao se.

A k . g o d i n e 1974/75. upisao se na Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, na Drvno-tehnološki odjel, na kojemu je diplomirao 1980. godine. Tijekom studija kao demonstrator bio je uključen u nastavni

rad na Katedri za anatomiju i zaštitu drva, za predmet Anatomija drva, a kao apsolvent honorarno je radio i na znanstvenoistraživačkim temama spomenute katedre. Od 1982. godine do povratka na Fakultet radio je u tadašnjoj RO Industrogradnja, u OOUR-u Proizvodnja i ugradnja građevne stolarije u Lomnici. Na temelju njegova rada kao studenta i demonstratora te rada u struci, njegov mentor prof. dr. sc. Božidar Petrić i mr. sc. V. Šćukanec prepoznali su njegove kvalitete i u travnju 1986. godine doveli ga na Fakultet kao asistenta za predmet Zaštita drva i drvnih proizvoda, gdje je bio zaposlen sve do iznenadne i prerane smrti.

Dana 21. lipnja 1991. Radovan Despot obranio je magistarski rad *Poboljšanje permeabilnosti jelovine djelovanjem bakterija*, a u zvanje znanstvenog asistenta izabran je u siječnju 1992. godine. Od 7. veljače 1989. godine upisan je u registar istraživača Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Prilog poznavanju mehanizma infekcije i truljenja jelove građevne stolarije* Radovan Despot obranio je 4. studenog 1996. godine. Početkom 1997. godine izabran je za višeg asistenta za predmet Zaštita drva i drvnih proizvoda, a 26. lipnja iste godine izabran je u znanstveno-nastavno zvanje docenta za isti predmet. Godine 1999. prvi je put izabran za pročelnika Zavoda za istraživanja u drvenoj industriji (ZIDI), a 2001. ponovno je izabran, i tu je dužnost obnašao sve do 2002. godine, kada preuzima dužnost prodekana Drvnotehnološkog odsjeka Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i dužnost predstojnika Zavoda za ploče i kemijsku preradu drva. Tijekom svibnja 2002. godine zbog svog je dotadašnjeg rada i zalaganja izabran za dopisnog člana Akademije šumarskih znanosti. U znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora izabran je 21. veljače 2007, a u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora izabran je početkom 2011. godine. U akad. god. 2007/2008. i 2008/2009. prof. dr. sc. Radovan Despot

obnaša dužnost prodekana za znanstvenoistraživački rad Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Od samog početka bavljenja znanstvenim radom prof. dr. sc. Radovan Despot sudjelovao je u pet nacionalnih znanstvenoistraživačkih projekata, od kojih je na dvama bio i voditelj. Također je sudjelovao i bio glavni voditelj triju međunarodnih bilateralnih znanstvenoistraživačkih projekata. Objavio je više od 100 znanstvenih i stručnih radova zemlji i inozemstvu. Prof. dr. sc. Radovan Despot u dva je navrata boravio u Building Research Establishment Institutu u Garstonu, u Velikoj Britaniji. Godine 1998. postaje članom IRG-a (International Research Group on Wood Protection) te je od 1998. do smrti aktivno sudjelovao na više IRG-ovih međunarodnih znanstvenih konferencija na kojima je više puta bio moderator pojedinih sekcija. Prof. dr. sc. Radovan Despot kao autor i suautor znanstvenih radova više je puta sudjelovao na međunarodnim kongresima Wood structure and properties (Zvolen, Slovačka) i na European Conference on Wood Modification, a od samog je početka bio član znanstvenih i programskih odbora međunarodnih konferencija *Drvo u graditeljstvu*, *Ambienta* i SHATIS (Structural Health Assessment of Timber Structures). Bio je član uredničkih odbora i izdavačkih savjeta više međunarodno priznatih znanstvenih časopisa s područja drvene tehnologije. Godine 1999. postao je članom europske organizacije COST (European Cooperation in Science and Technology). Najprije je bio član COST akcije E22, a potom postaje članom COST akcija E31 i E37. Od 2000. do 2004. godine uspostavio je putem COST-a značajniju suradnju s BFH Institutom u Hamburgu (Bundesforschungsanstalt für Forst- und Holzwirtschaft). Za znanstvenog novaka Marina Hasana u sklopu te suradnje osigurao je dva znanstvena boravka (tzv. Short Term Scientific Mission) u spomenutom institutu. Godine 2004. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta imenovalo ga je *nacionalnim koordinatorom COST-a* za područje šumarstva i drvene tehnologije (Domain Committee for Forest, Forestry Products and Services), a 2010. godine ponovo je izabran na istu dužnost, koju je do zadnjeg dana vrlo aktivno i predano obnašao. Svojom zapanjujućom energijom i entuzijazmom potaknuo je i u međunarodnu suradnju uključio mnoge mlade znanstvenike i kolege.

Svoj interes za nastavu prof. dr. sc. Radovan Despot pokazivao je stalnim sustavnim metodičkim i tehničkim osuvremenjavanjem nastave. Za studente Šumarskog fakulteta bio je jedan od najboljih i najomiljenijih nastavnika. Sudjelovao je u ocjeni nekoliko desetaka diplomskih radova, a bio je mentor dvadesetak diplomskih, dvaju magistarskih radova i jedne doktorske disertacije. Do zadnjeg je dana s mnogo obzira, pažnje, žara i entuzijazma pripremao vođenje još

dvaju doktoranada u izradi njihovih doktorskih disertacija. Tri je puta bio član povjerenstva za obranu doktorske disertacije (od toga dvaput u inozemstvu), više puta član povjerenstva za obranu magistarskog rada, a više je puta bio član povjerenstva za izbor nastavnika u više znanstveno-nastavno zvanje u Hrvatskoj i inozemstvu. U sklopu izrade novih studijskih programa preddiplomskih studija drvne tehnologije u Zagrebu i Virovitici te diplomatske i poslijediplomske nastave u Zagrebu kreirao je i uveo više od deset novih predmeta. Na poslijediplomskom studiju iz znanstvenog usmjerenja Vođenje procesa u preradbi drva bio je voditelj izborne skupine Zaštita drva, a od 2005. godine bio je i voditelj novog modula Modifikacije drva na poslijediplomskom doktorskom studiju Drvne tehnologije. Kao gost predavač, Radovan Despot je 1999. godine boravio u Ljubljani, gdje je za studente diplomskog studija Odelka za lesarstvo Biotehniške fakultete održao više predavanja.

Prof. dr. sc. Radovan Despot bio je član Akademije šumarskih znanosti, Hrvatskoga šumarskog društva, Društva nastavnika i Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, u kojoj je bio imenovan članom povjerenstva za napredovanje i edukaciju kadrova.

U znanstvenoistraživačkom radu prof. dr. sc. Radovan Despot bavio se istraživanjem mehanizma i sukcesije abiološke i biološke razgradnje drva u upotrebi, identifikacijom štetnika u drvu, postupcima zaštite i modifikacije drva, sterilizacijom, zaštitom i konzervacijom drvenih umjetnina i objekata kulturne baštine na području Hrvatske. Izradio je više desetaka stručnih mišljenja i ekspertiza te je više puta bio član nadzornog tijela pri restauratorskim zahvatima na objektima kulturne baštine (npr. paviljonu Jeke, Vidikovcu i Švicarskoj kući u Maksimiru, Tehničkome muzeju u Zagrebu

i mnogim drugim objektima diljem Hrvatske). Intenzivno se bavio i ekološkim načelima zaštite drva te bio aktivni član europskog COST projekta za zbrinjavanje drvnog otpada i kemijski zaštićenog drva, kogeneraciju i dobivanje ekološki čišće energije.

Približavanjem Republike Hrvatske ulasku u Europsku Uniju prof. dr. sc. Radovan Despot intenzivno je radio na prilagođivanju propisa domaće drvnotehno-loške struke europskim i svjetskim normama, pri čemu je bio i kreator Pravilnika i utemeljitelj fitosanitarnog sustava Republike Hrvatske sukladnoga međunarodnom standardu ISPM 15. U izgradnji i razvoju navedenog sustava, a time i hrvatskoga gospodarstva, godinama je održavao i unaprjeđivao fitosanitarni sustav stotinjak tvrtki. Na temelju njegova rada i zalaganja, velik se dio tih tvrtki iz Hrvatske probio na europsko tržište i time si osigurao dugoročni prosperitet.

Prof. dr. sc. Radovan Despot bio je nesalomljivi entuzijast, znanstvenik predan implementaciji znanosti u razvoj gospodarstva. Bio je čovjek koji je uz brojne obveze vezane za svoj profesorski habitus uvijek pronašao vremena za svoju užu obitelj i rodbinu te tople riječi za svoju veliku obitelj, a to su njegovi brojni prijatelji diljem svijeta. Dragi naš profesor Despot otišao je, no nije nas napustio. Svijetli lik, uvijek pozitivan odnos, velika potpora i razumijevanje te plemenita djela ponajprije čovjeka i prijatelja, kolege i profesora ostat će trajno u našim mislima i našim srcima, a brojne generacije njegovih studenata još će se dugo sjećati jednoga od najvećih i najomiljenijih profesora Šumarskog fakulteta.

Neka mu je vječna slava i hvala za dobrotu, toplinu, prijateljstvo i znanje koje je nesebično pronosio.

dr. sc. Marin Hasan